

Motion till riksdagen

1988/89:K630

av Göran Åstrand m.fl. (m)

Biskoparnas ställning i kyrkomötet

Den svenska kyrkan har en utpräglad episkopal struktur. Stiften är med biskopen som stiftschef den samverkande kraften i kyrkans verksamhet. Biskopen är därvid inte endast den främste företrädaren för läran utan också för ämbetet och chef för den organisation som verkar på stiftsplanet.

Detta kommer också till uttryck i den nyss antagna och från den 1 januari 1989 gällande stiftsorganisationen, där biskopen gjorts till självskrivnen ordförande i såväl domkapitlet som stiftsstyrelsen. Kring det ställningstagandet har kunnat skapas en stor enighet.

Med detta som bakgrund borde det vara självklart att biskopen skulle vara självskrivnen ledamot i kyrkomötet.

När kyrkomötet tillskapades – i samband med att den gamla ståndsriksdagen och därmed prästeståndet upphörde – gjordes biskoparna självskrivna. Det första kyrkomötet hölls 1868 och ordningen med biskoparnas självskrivnenhet gällde fram till och med 1982.

Med den nya kyrkomötesorganisationen försvann biskoparnas självskrivnenhet och det öppnades möjlighet för biskoparna att kandidera som vanlig ledamot till kyrkomötet (två biskopar Lars Carlzon och Per-Olof Åhrén nyttjade den möjligheten mandatperioden 1983–1985). I övrigt ålades biskoparna närvaroplikt och erhöll yttranderätt, men inte förslags- och rösträtt. Kyrkomötesorganisationen utformades så att biskoparnas sakkunskap beträffande lära och bekännelse tillvaratogs genom inrättande av en särskild läronämnd.

De sex senaste kyrkomötena har biskoparnas nya roll gällt. Det går att sammanfattningsvis konstatera att kyrkomötet inte – på samma sätt som tidigare – kan tillgodogöra sig biskoparnas kunskaper och erfarenheter. Likaså går det att konstatera att biskoparna – jämfört med tidigare – är mer passiva.

Detta är oroande och otillfredsställande. Som stiftschef har biskoparna kunskaper och erfarenheter som borde komma kyrkomötet till godo både beträffande kyrkans lärofrågor som beträffande kyrkans organisation och verksamhet.

När förslagen till den nya kyrkomötesorganisationen diskuterades föreslog beredningsorganet "kyrkomötets utredningsnämnd" tre olika strukturer på kyrkomötet. Alla utgick från antalet 151 och i ett av dem var de 13 biskoparna självskrivna.

När 1982 års kyrkomöte beslöt den organisation som skulle gälla från 1983 fastnade man dock för 251 ledamöter och bestämde att biskoparna inte skulle

vara självskrivna. Uppenbarligen har dock stämningarna inom kyrkomötet förändrats, eftersom kyrkomötet 1985 uttalat att biskoparna bör vara självskrivna. Mot. 1988/89
K630

Det pågår en utvärdering av kyrkomötesreformen. Utan att avvakta den bör riksdagen uttala att biskoparna skall vara självskrivna i kyrkovalet.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs
att riksdagen uttalar att biskoparna skall vara självskrivna ledamö-
ter i kyrkomötet.

Stockholm den 25 januari 1989

Göran Åstrand (m)

Ingegerd Troedsson (m)

Anders Björck (m)